

Menej diviakov, viacej slovenských ošípaných

Opatrný optimizmus z výskytu afrického moru ošípaných striedajú obavy o budúcnosť chovov slovenských ošípaných.

Chovateľov ošípaných čaká obzvlášť vypäté obdobie. Kombinácia dôsledkov pandémie koronavírusu, afrického moru ošípaných a najnovšie aj dopadov energetickej krízy prichádza v čase, keď počet chovov naďalej klesá a tým aj sebestačnosť v tomto segmente. Slovákov vieme vlastným bravčovým zasýtiť už ani nie z jednej tretiny. Sebestačnosť v tomto segmente totiž osciluje niekde na úrovni 20-22%. Chovatelia potrebujú nutne počuť predstavu štátu o možnostiach riešenia, ako stabilizovať chovy ošípaných a postupne naštartovať aj v tejto vypätej situácii toto odvetvie.

Na konferencii v Nitre, ktorú 13. septembra zorganizovala Slovenská asociácia chovateľov ošípaných /SACHO/, sa stretli poslední mohykáni v chovoch ošípaných na Slovensku. Prišli si vypočuť predstavy ministerstva pôdohospodárstva a veterinárnych odborníkov, ako riešiť súčasný stav - konkrétne v oblasti afrického moru ošípaných.

Ešte sme nevyhrali

Aktuálne môžeme hovoriť o tom, že situácia s touto nákazou je síce stabilizovaná, no vírus sme ešte na Slovensku neporazili. Obmedzenia pri obchodovaní sa týkajú najmä regiónov na východe a juhovýchode Slovenska. Práve v týchto dňoch bude prípadné zmiernenie opatrení na Slovensku /najmä v regiónoch Trebišov a Michalovce/ posudzovať aj Európska komisia.

Riziko rozšírenia nákazy je vysoké najmä u drobnochovateľov, ktorí nedokážu tak účinne ochrániť svoje chovy zvierat pred rozšírením vírusu. Chýbajú im nielen finančné prostriedky, ale častokrát aj úprimný záujem minimalizovať riziko nákazy domácich chovov. Navyše, hrozba nových infekcií stále číha aj z okolitých krajín - najmä z Maďarska a Rumunska.

„Rumunsko je už pritom červenou krajinou z hľadiska výskytu afrického moru ošípaných. Štátu sa situácia absolútne vymkla spod kontroly. Veľmi rizikovým je aj celý Balkán“, potvrdil aktuálnu situáciu v Európe Tomasz Trela, rakúsky veterinárny konzultant.

„Stále nie sme super perfektní a mor sme ešte nezvládli pokoriť. Mnohým veciam sa stále učíme. Keby sa táto choroba prenášala na ľudí, celospoločensky jej venujeme určite úplne inú pozornosť. Keďže vírus nie je prenosný na človeka, spoločnosť sa na africký mor ošípaných pozerá už dosť s nezáujmom - veď čo tam po diviakoch. A pritom je veľmi málo takých vírusov, ktoré vedia nielen z pohľadu Európy, ale v rámci celého sveta spôsobiť medzi populáciou zvierat takú obrovskú katastrofu s dramatickými následkami na chov a obchodovanie s mäsom, ako to dokáže práve africkým mor ošípaných“, uviedol ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR Jozef Bíreš.

Viac spolupracovať

Slovensko je vo veľmi ťažkej pozícii, konkurencia v zahraničí v produkcii bravčového mäsa a v jeho obchodovaní naprieč krajinami EÚ je obrovská. Na boj s africkým morom ošípaných nestačí len 100% dodržiavať veterinármi nariadené opatrenia. Do problematiky musia vstupovať aj samosprávy, starostovia a primátori. Samostatnou kapitolou je proaktívny prístup poľovních združení. Aj počas konferencie preto vyzvali veterinári, aby sa problém viac riešil aj z pohľadu samospráv a poľovníkov.

Poradca ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Martin Ondráš počas konferencie hovoril aj o motivácii poľovníkov. Ministerstvo totiž pravdepodobne zvýši tzv. zastrelné pre poľovníkov, aby ich takýmto spôsobom motivovalo k intenzívnejšiemu lovu diviakov.

Pomoc pre chovateľov rôznymi formami

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho počas konferencie prirovnal zostávajúcich chovateľov ošípaných k posledným mohykánom a srdciarom. *„Chcem vám úprimne poďakovať za to, že sa naďalej, aj v tejto vypätej situácii silou-mocou snažíte udržať to zostávajúce torzo ošípaných na Slovensku. Máte aj ľahšiu možnosť, ako podnikáť, ale vy ste sa rozhodli aj naďalej chovať ošípané. Okrem afrického moru ošípaných vás atakujú aj extrémne zvýšené ceny energií a dôsledky sucha. Práve preto je našou prioritou, aby sa k vám čo najskôr dostalo odškodnenie za tohtoročné sucho“*, uviedol predseda E. Macho.

Predstava Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory je, aby sa chovy ošípaných podporili aj prostredníctvom odškodnenia za sucho. Samostatnou kapitolou je zásah štátu v súvislosti s energetickou krízou a stúpajúcimi nákladmi nielen na chovy ošípaných.

„Naberme ešte posledné zvyšky síl, aby sme presvedčili nielen spoločnosť, ale aj samotnú vládu, že slovenské agropotravinárstvo má ambíciu byť jedným z najsilnejších odvetví národného hospodárstva. Lebo nie je normálne, že z desiatich rezňov máme len dva slovenské,“ dodal predseda SPPK.

O AMO aj na Rade EÚ

O africkom more ošípaných sa bude diskutovať aj na celoeurópskej úrovni. Pripravuje sa totiž zasadnutie Rady ministrov EÚ, ktoré bude z veľkej časti venované práve boju s africkým morom ošípaných.